

מכתבי קוראים

לכבוד

מר מרדכי מלען – עורך אחראי
בטאון משק הבקר והחלב

20.7.1992

שלום רב,

בתגובה למכתבו של מר דניאל פרי המופיע
בבטאון יוני, שנה זו, מס' 238, במדור "על
הפרק" הרינו להביע את הסתייגותנו מהמידע
הנמסר בו.

אכן, נבדקת כעת הדרך להקמת מעבדה
מרכזית שתבדוק את חלב כלל יצרני החלב
בארץ, אך בניגוד למצויין במכתב ש"התשלום
עבור החלב של כל החודש ייקבע עפ"י
הבדיקות המדגמיות הנ"ל... שיטה זו מקובלת
ונהוגה במספר רב של ארצות בעלות משק חלב
מפותח בכל העולם" – הרינו להדגיש, שעל דעת
כל המתדיינים בנושא התשלום ימשיך להיקבע
עפ"י בדיקות שתיעשנה במחלבות עצמן לחלב
המגיע אליהן.

המחלבות תשלמנה עפ"י החלב המגיע אליהן
בלבד והבדיקות האמורות להיערך באותה
מעבדה מרכזית אינן מהוות מדד לתשלום אלא
מדד ליצירת מעין פקטור תיקון ואיזון הבדלי
תוצאות בדיקות בין המעבדה המרכזית
למחלבות עצמן, כשהתוצאה הקובעת היא
תמיד זו של המחלבה.

פירוש, אם מחלבה קיבלה 100 ליטר חלב
בהם 3.05% חלבון ו-2.90% שומן, היא תשלם
רק עבור ערכים אלה, גם אם הבדיקה במעבדה
המרכזית תעניק לאותו רפתן כממוצע חודשי
3.16% חלבון ו-3.02% שומן.

טענת המצדדים היא, שלאורך תקופה של
שנה תהיינה פעמים, שהרפתן יקבל פחות
משדווה לו מהמעבדה המרכזית ותהיינה
פעמים שיותר וזה כביכול יתאזן.

מכתבים למערכת חייבים לכבד ולפרסם
ברבים, כל עוד הם דנים בנושאים המעניינים את
הציבור שלנו, ובודאי וודאי כאשר הם באים
כתגובה למוזכר ולנכתב באחת מחוברות "משק
הבקר והחלב". במקרים כאלה מן הנכון להביא
את תגובת הכותב הראשון, אשר המכתב
למערכת מתייחס אליו. נדמה לי, שהפעם נפתח
יותר מצוהר לגבי נושא שהדיון בו עדיין לא
נסתיים לגמרי – כלומר, טרם נמצאה הנוסחה
שאין לגביה פירושים שונים מצד כלשהו
המעורב בליבון הבעיה ופתרונה.

עובדת חליפת המכתבים הערה המובאת כאן
בהמשך מעידה על כך, שנושא המעבדה
המרכזית, הפעלתה וסמכויותיה טרם סגור
ותפור בכל פרטיו. ממש ערב הגשת החוברת
הנוכחית של "משק הבקר והחלב" לבית הדפוס
הגיעונו מכתבי תשובה והשגה נוספים,
שמטעמים טכניים בעיקר נבצר מאתנו לשלבם
במלואם כאן ועכשיו. נביא את הסיכום הסופי
והמוסכם בהקשר לכל פרטי האירגון, ההפעלה
והסמכויות של המעבדה המרכזית בבוא הזמן.
כאן נסתפק בלהביא את התוספת למכתבו של
מנהל מחלבת טרה, מר ירון קרביץ בהמשך
להצעת דניאל פרי במכתב תשובתו אליו מיום
28.7 – תם ולא נשלם (מ.מ.).

לכבוד
ירון קרביץ
מנהל מחלבת טרה

שלום רב,

הנדון: **הסתתיגותן מפרסום ב"משק הבקר והחלב"**

אני מודע לכך שהפרסום לקה בחסר בכך, שלא נאמר בו במפורש שחייב להיות קשר בין הרכיבים שיימצאו בבדיקות המעבדה המרכזית ובין הבדיקות במעבדות השייכות למחלבות. נראה לי, שהפירוש שלך כיצד יתבצעו הבדיקות וכיצד יישלחו התוצאות למשקים מביא לכך, שלא יהיה לאף אחד עניין בהקמת מעבדה מרכזית. להזכירך, שהכוונה היא שבמעבדה המרכזית ייערכו גם בדיקות לתשלום של תאים סומטיים וחידקים שאלהן אין אתה מתייחס.

הצעתי היא, שתתקן את מכתבך למשק הבקר והחלב כך, שיובהר ממנו שהבדיקות שיעשו במעבדה המרכזית הן תהיינה הבדיקות לתשלום, אך תהיינה מושפעות מפקטור תיקון שינבע מתוצאות הבדיקות שנוערכו במעבדות של המחלבות.

* (ראה תוספת התיקון לסעיף זה, בקטע הלקוח מתשובת י. קרביץ מיום 9.8).

שינוי הדגשים שאני מבקש יוכל להביא לכך, שהמסע הארוך והחשוב של הקמת מעבדה מרכזית יוכל לצאת בהסכמת כל השותפים. בכל מקרה, הפרסום שלי ב"משק הבקר והחלב" הוא ראשוני ואין ספק שהניסוח הסופי וההחלטות על דרך הפעלת המעבדה תסוכמנה בצוות משותף של המחלבות, היצרנים ומועצת החלב.

כמובן, אם לא תהיה מוכן לבצע את התיקון שאני מבקש ותעמוד על כך שמכתבך יפורסם, נפרסם את מכתבך כלשונו. בברכה,

דניאל פרי

מזכ"ל התאחדות מגדלי בקר

העתקים: צבי רייך   יאיר זליגר
זאב פייקובסקי   מרדכי מלען

כמובן, המצדדים בהקמת מעבדה מרכזית טוענים, שהנ"ל תביא לחסכון בעלויות, אך החסכון יכול הית מושג בכל מחלבה באופן עצמאי ובאופן זהה. הטענה של מר דניאל פרי, ש"הקמת מעבדה מרכזית תענה על טענות רבות הנשמעות לא פעם אודות בדיקות לא אובייקטיביות", אינה תופסת כמודגם בדוגמה הנ"ל ומתוך הבהרה שהתשלום ימשיך להיעשות עפ"י החלב המגיע למחלבה ולא על פי תוצאות אותה מעבדה מרכזית מתוכננת.

מתעוררת השאלה, האם כדאי להקים מעבדה זו ואיזה מטרות תשרת, אם אינה מהווה גורם הקובע או התשלום? האם לא תגביר החיכוכים והטענות לחוסר אובייקטיביות? בברכה

ירון קרביץ

מנהל מחלבת טרה

מכותבים: צבי רייך, מזכ"ל מועצת החלב

דניאל פרי, מזכ"ל המים

זאב פייקובסקי, טכנולוגי ראשי, תנובה

* הנה תוספת התיקון בעקבות פנייתו של דניאל פרי, לקוחה ממכתב התשובה של י. קרביץ מיום 9.8, אותה יש לשלב במכתב המקורי המובא בראשית מדור זה.

"התשובה לשאלות הנ"ל, לדעת מחלבת טרה, נעוצה בהגדרת תחום הבדיקות שתבוצענה ע"י המעבדה המרכזית. היות ומוסכם על דעת המחלבות שהתשלום עבור רכיבי החלב (שומן, חלבון, מים) ימשיך להיקבע עפ"י הבדיקות שתיערכנה במחלבות עצמן לחלב המגיע אליהן – אין צורך בעריכת בדיקות לרכיבים הנ"ל במעבדה מרכזית – זו תהיה ברכה לבטלה וזה רק יגביר את החיכוכים והטענות בין יצרני החלב למחלבות.

מחלבת טרה כן רואה צורך בהקמת מעבדה מרכזית שתבדוק חידקים ותאים סומטיים בלבד, כשתוצאותיה היא בבדיקות אלה הן הקובעות את התשלום עבור חידקים ותאים סומטיים. ברצוני להדגיש, שגם כיום מוסרת מחלבת טרה את בדיקות חלב המשקים לרמת החידקים שבו למעבדות בלתי תלויות ומשלמת רכיב זה על פי תוצאותיהן הן ליצרני החלב."

דעה אחרת

אהוד ליפקין מגניגר יוצא בקריאה לכל הרפתנים (משק הבקר והחלב 238, עמ' 64), להתמרד כנגד נוהלי הכשרות לפסח הנהוגים בשנתיים האחרונות ב"תנובה". במכתבו בו הוא מבקש להזדהות עם השקפותיו, הוא למעשה נלחם על זכותו להונות ולגנוב את דעת הלקוח ממנו פרנסתו. יתירה מזו, הוא מבקש לכפות על משגיחי הכשרות אישור וחתימה כוזבת נגד אמונתם ומצפונם, ולמעול באימון.

על מה כל הצעקה? תנובה מבקשת לשווק חלב עם תווית "כשר לפסח". לשם כך היא נזקקת לאישור הרבנות הכפופה לדיני כשרות שב"שולחן ערוך" – ולא דווקא לשולחן שבת האוכל ברפת של גניגר. למרות זכות האבות הגדולה של א. ליפקין, כל זה הוא ענין עסקי גרידא, ואת רצון ציבור הלקוחות יש לספק ללא כל קשר, היכן הוא מבלה את השבת והחג ומה הוא אוכל במוצאי הפסח.

מן הבחינה האישית, הרפת היא מקור פרנסת משפחתי ומטה לחמי. גם אני חולב בשבת ואינני דתי במובן המקובל. אך מוצאת חן בעיני, ונראית גם לרפתנים רבים אחרים שאני מכיר – למרות הקושי והיציאה מהשגרה – גישתם של רבני תנובה והמשגיחים בשנתיים האחרונות, שאיננה מורחת ומתפשרת, אך לדעתי גם איננה מחמירה מדי ומשנה לשנה מנסה לחדש דרכים לקולא. נקעה נפשי משיטתו של רב ליברלי מסויים, שהיה ממונה במשך שנים על הכשרות באזורנו, מופיע שבועיים לפני הפסח במונית (מטעם תנובה), נכנס למזכירות ומקבל צ'ק במעטפה ובמקום (ולא לפני שבדק את הסכום) נותן הכשר למהדרין. רב כזה הוא כנראה לרוחו של אהוד ואחרים, מאחר שלא שמענו כל תלונה עליו וגם לא על איש תנובה שנלווה אליו, אך נתפס על מעילה בהודמנות אחרת ונתן את הדין רבותי הנלחמים בלהט כזה בכפיה! היו צודקים וישרים גם אתם, כאשר אתם באים לכפות את דיעותיכם על אחרים – למען נוחיותכם ורווחתכם. על החתום **ב.ש.**

(שמו המלא של הכותב נשמר במערכת, על פי בקשתו).

כט' בתמוז תשנ"ב
30 ביולי 1992

לכבוד
מר ירון קרביץ
מחלבת "טרה"
תל-אביב
א.ג.

הנדון: מעבדה מרכזית

קראתי תגובתך לפירסום הנושא הנדון בבטאון "משק הבקר והחלב". התיחסותך לענין אינה נתמכת בדעת רוב החברים הפועלים בענף. כידוע לך, במציאות הנוכחית המחלבות שקולטות את החלב, בודקות ופוסקות בלעדית לגבי איכותו והרכבו.

ליצרן המשווק את החלב חסר כלי בקרה לאימות פסיקתה של המחלבה.

בחברה מתוקנת לא יעלה על הדעת, שגורם אינטרסנטי יקבע חד-צדדית ובלעדית את איכות והרכב חומר הגלם. מבנה זה בהכרח אינו יכול לתרום לאמינות ולאוניברסיטיות הבדיקות.

אכן, במדינות מפותחות קיים דגם שונה, מרכזי ואוניברסיטאי שאינו קשור לא ליצרן ולא לתעשייה, ועפ"י קביעתו המחלבה משלמת ליצרן.

כידוע לכם, החליטה מועצת המנהלים לאחרונה, להטיל על צוות לגבש הצעה למבנה שונה שתתן מענה לבעיה:

1. לייעל את המערכת ולצמצמה בעלויות על ידי הקטנת מספר הבדיקות.
2. להשתית את אימון היצרן בבדיקות שיבוצעו במערכת ניוטרלית.
3. למנוע ניגוד אינטרסים טבעיים הקיימים בין היצרן לתעשייה.

ההצעה שתוגש תהווה בסיס לדיונים ולהחלטות במוסדות הועצה.

בכבוד רב,

צבי רייך

מנכ"ל

העתקים:

- ד. פרי – ה.מ.ב.   ז. פיקובסקי – תנובה
מ. מלען – ה.מ.ב.   ב. לוי – כאן